

יש מסביב. תצפיתנים שלנו היו מתקרבים לאזור המטרה ואוספים מידע. אחד מהם, שחר קיסוס, שהיה מש"ק מודיעין ותצפיתן מעולה, השתתף במרבית משימות איסוף המודיעין. הוא נהרג באסון המסוקים.

"המעורבות של עמירם לויין וארז גרשטיין בפעילות המבצעית של הסיירת, בהכנת הכוחות, היתה עצומה. עמירם הגיע לכל מודל בכל חור נידח ובכל שעה ביממה, כולל לפנות בוקר. הוא לא הגיע כמו גנרל, אלא כמו הלוחמים – עם אפוד, קסדה ואמצעי ראיית לילה. הוא היה הולך עם החיילים בתרגיל וכורע בדרך כמו כולם, הכיר את החיילים בשמותיהם, רצה להרגיש אותם. לפני שעלינו למסוק באחד המבצעים, הוא לחץ יד לכל חייל ובדק ציוד לכל אחד מהם. אף פעם לא היו לו גינוני גנרל והרוח הזאת שלו בשטח, של דוגמה אישית, סייעה לי מאוד כמפקד סיירת גולני.

"באחד המבצעים, מבצע סדר תנועה, הגענו אל המחבלים מאחור דרך רצועת הביטחון לכיוון שמורות הטבע, שאז עוד לא נקראו כך. זה היה מתחם אויב, אזור אימונים של חיזבאללה. הגענו לגב של המתחם, מוסווים בתוואי השטח, בפאתי הכפר ג'עג'וע. התוכנית היתה לשהות שם שלושה ימים בשיחים, ביום ובלילה, ולפגוע במחבלים. זו היתה שיטה חדשנית לגמרי. עד אז הם לא חטפו מאחור. הם לא הבינו איך ומה קרה."

באוגוסט 1997 יצא כוח של סיירת גולני למבצע סמוך לכפר אל-כפור בלבנון. שם המבצע, טרף קל, לא העיד על מה שעמד להתרחש בו. הכוח נכנס ללבנון במסוקים, שלקראת הנחיתה זוהו והחלו לספוג אש נ"מ מהקרקע. אמנם נקודת הנחיתה לא זוהתה, אבל האויב התעורר במרחב כולו. חיזבאללה הכריז על כוננות בכל הגזרה, ולמעשה נכנסו לדריכות ולכוננות בכל דרום לבנון. החשאיות הוסרה. מה שהיה אמור להיות כפר שקט ומנומנם התגלה ככפר ערני ורוחש מחבלים.

הכוח החל לצעוד בדממה לכיוון היעד, כמה בתים של מפקדים בחיזבאללה, בהם ביתו של מי שהיה אחראי על אספקת נשק הנ"ט המתקדם שפגע במוצבי צה"ל ומירר את חיי החיילים. גם בתיהם של שני אנשי חיזבאללה אחרים, שהיו אחראים לפגיעה בשיירת לוחמים מגדוד 51 של גולני בעיישייה, היו מטרות להנחת המטענים. הבתים שכנו בלב ריכוז מחבלים, בעורף היישובים שבין נבטיה וחבוש, מתחת למוצב דלעת של צה"ל, הרחק מקו הגבול. באותן שנים

הוא נחשב לאחד המבצעים העמוקים ביותר של צה"ל מעבר לרצועת הביטחון. המבצע תוכנן במשך חודשים ובוטל כמה פעמים בגלל הסכנה הרבה שהיתה כרוכה בו. חודש לפני שבוצע לבסוף כבר יצא כוח של הסיירת לבצע אותו, אך ביציאה לעבר היעדים זיהה סגן מפקד היחידה, ערן וינר, קבוצה של ארבעים מחבלים שארבו ללוחמים. הכוח המתין במקום מבלי להתגלות ומבלי לפגוע במחבלים והטמין את המטענים, אך הם היו תקולים. הלוחמים חזרו על עקבותיהם, וכעבור חודש שוב יצא מבצע טרף קל לדרכו. אותו נתיב, אותם יעדים, אותה סכנה.

לפני שיצאו למבצע נדרשו הלוחמים ללמוד שלושה צירי תנועה ותוחקרו אישית על ידי ארז גרשטיין, אז מח"ט גולני, על שלושתם. גרשטיין התעקש שהתחקיר יהיה תנאי ליציאה למבצע. הוא חשש שאם משהו יסתבך בעומק לבנות, החילוץ לא יוכל להגיע אל הכוח. גם הרמטכ"ל בא אישית לתחקר את הכוח, אחרי שגם היה תחקיר האלוף. גרשטיין דרש שכל הלוחמים יעברו בוחן כושר לקראת המבצע, דבר שהעיד על רמת הספקנות הגבוהה שלו בנוגע אליו. "ארז אמר לי: אם יקרה משהו, תדע שאני לא אוכל לחלץ אתכם", מספר ניר. "הוא לא היה רגוע. עצם הידיעה שהוא שולח את אנשיו ולא יוכל לחלץ אותם הרגה אותו." הדרך אל היעד התבצעה בערפל מלא, שהפך את אמצעי ראיית הלילה ללא אפקטיביים. חברי החוד המנווט של הכוח, הנגביסט גיא אורן והצלף שי כהנא, הובילו אחריהם את הלוחמים ואת קציני המודיעין, ערן גפני ומורן קורן. אורן היה עם העיניים בשטח וכהנא, עם המצפן, צעד בצעדים כפולים. בדרך אל היעד עלה לקשר גרשטיין שישב בחפ"ק והודיע למפקד הסיירת רביב ניר: "עצור! זיהו אותך, יש מארב שמחכה לך, תמתין." המזל"ט שריחף כל העת באוויר זיהה נקודות חמות והיה חשש שאלה מחבלים של חיזבאללה שפרוסים בשטח ומחכים לכוח. רביב התעקש שהנקודות החמות הן גצים משריפה שהתחוללה באזור כמה שעות קודם לכן. הכוח המשיך ללכת בחסות החשיכה ולאחר כשעתיים הגיע סמוך ליעד והתמקם לקראת חדירה אליו. הירידה לכיוון היעד התבצעה בשטח מואר יחסית בשל הקרבה לנבטיה. למרות הילת האור הצליחו הלוחמים להתקרב אל בניין, שהיה בסמוך לעמדה של חיזבאללה. לקראת נקודת פיצול הכוחות – כוח אחד בפיקודו של ערן וינר, סגן מפקד הסיירת, היה אמור לעלות לגבעת תצפית, וכוח שני בפיקודו של ניר

היה אמור להיכנס לכפר ולהניח את המטענים – התקבלה התרעה שיש נוכחות חריגה במקום שבו אמור הכוח של וינר לתצפת. ההוראה היתה להעביר את הכוח לעמדה חלופית. אף על פי שהלוחמים בשטח לא הבחינו בדבר, מוקם הכוח של וינר בעמדה חלופית שהתצפית ממנה היתה טובה פחות, על טרסה מתחת לגבעה. לקראת הנחת המטענים החלו הלוחמים להרגיש שהכפר ער וסואן מדי. יחסית לשעת הלילה המאוחרת, יותר מדי מכוניות גדשו את הכביש, הבתים היו מוארים, ולא שרר בכפר השקט האופייני לאמצע הלילה. ללא ספק, אלה לא היו תנאים אידיאליים לפעולה מורכבת שמחייבת בראש ובראשונה חשאיות מוחלטת. בהתייעצות עם החפ"ק הוחלט להמתין עד שהכפר יירגע. כשהשקט חזר למקום זחלו הלוחמים לעבר היעד והניחו את המטענים, בדיוק לפי לוח הזמנים המתוכנן ובהסוואה מושלמת. ניר בדק את המטענים ואת סביבתם והורה לכוח להתחיל לחזור ובדרך לחבור לכוח של וינר. באותו רגע ממש הקפיא קורן, קצין המודיעין, בתנועת יד מוסכמת את הכוח ואמר בקול נמוך: "שמעתי דריכת נשק."

הכוח נעצר במקומו והמתין. אחרי זמן מה הורה ניר להמשיך ללכת בציר המתוכנן. לקראת החבירה עם הכוח של וינר שוב הקפיא החוד את ההליכה של הכוח. דמות חמושה וגבוהה נחשפה בפני הלוחמים וצעקה: "מין האדא?" הכוח נחשף. זה היה הרגע הגרוע ביותר להיחשף בו, לפני החבירה. הסכנה שארבה לשני הכוחות לא היתה המארב של חיזבאללה, אלא ירי דו-צדדי. אבל המחבל הסתכל הצדה, על הטרסה שבה מוקם הכוח של וינר. הוא לא זיהה את הכוח של ניר. עשרה מטרים הפרידו בין שני הכוחות. ניר סימן לשלומי הקשר לירות לעבר המחבל. הוא חיסל אותו בירייה בודדת, ואז נפתחה לעבר הכוח של וינר אש תופת. לפחות חמישה מחבלים ירו לעברם בבת אחת. וינר ולוחמיו נאלצו לדלג מאחורי הטרסה, כשהכוח של ניר יורה לעבר המחבלים.

"הבנתי שזהו זה, אנחנו בהיתקלות", מספר ניר. "ירינו לעברם, זרקנו רימונים ופגענו בשני מחבלים. השאר ברחו. הכרזתי על נסיגה מהירה. וינר והכוח שלו חברו אלי, וקצין השיתוף הארטילרי שהיה איתנו ביקש ירי ארטילרי לעבר כמה נקודות. גרשטיין הפעיל את החילוץ ודיווח לנו שרודפים אחרינו. לא הייתי בטוח שהוא לא מתכוון לכוח של וינר. כל הזמן חששתי מירי דו-צדדי כתוצאה מטעות. הנחיתי את גיא הנגביסט להוביל את הכוח ואני סגרתי אותו. גיא הוביל במקצועיות. כשיצאנו מאזור הסכנה, עצרתי את הכוח, עברתי

חייל-חייל וספרתי אותם שוב ושוב. הקפדתי לגעת לכל חייל בראש ולהסתכל לו בעיניים. אמרתי לכולם לשתות מים ולהירגע. ברגע כזה קריטי שהחיילים יהיו רגועים, כי בשלב הזה חייל עלול לזהות בטעות את החבר שלו כאויב. מסוק ינשוף של חיל האוויר אסף את הלוחמים בנקודה המתוכננת, אחרי שביצע טיסה נמוכה מתחת לכבלי החשמל, נחיתה בחושך מוחלט והמראה בין הכדורים והפגזים שנורו לעברו. האווירה במסוק בדרך הביתה היתה כבדה. ההנחה היתה שאם הכוח נחשף, גם המטענים יאותרו.

לאחר הנחיתה קיבל עמירם לוין את פני הלוחמים. "היו לי פנים נפולות", מספר ניר. "הרגשתי שלא עמדנו במשימה כי זיהו אותנו. זה היה המבצע היחיד שלי כמפקד הסיירת שהיתה בו היתקלות, שהחשאויות נשברה. הרגשתי עם זה רע מאוד. עמירם שאל אותי למה אני כל כך מדוכדך. אמרתי לו שלא עמדנו במשימה. 'אתה מפקד סיירת', הוא ענה. 'אתה לא יכול להיראות ככה.'"

למחרת בבוקר התברר שהמטענים שהטמינו לוחמי הסיירת הרגו את שני המחבלים שאליהם היו מיועדים וגם חמישה בכירים בחיזבאללה שהגיעו לכפר במהלך הלילה כדי לבדוק מה עשה שם צה"ל. בין ההרוגים היו מפקד הגזרה המרכזית של חיזבאללה בדרום לבנון, שהיה אחראי לירי קטיושות לשטח ישראל ולפעולות נגד כוחות צה"ל וצד"ל באזור הביטחון, ושניים מפעילי השטח החשובים ביותר באזור, מפקד אזור נבטיה ומפקד חיזבאללה באל-כפור. נהרג גם השייח' המקומי, שהיה אחראי על הגיוס הדתי של חיזבאללה באזור. עם היוודע תוצאותיו נחשב מבצע טרף קל להצלחה מסחררת. מעבר לסגירת החשבון ולהצלחה המבצעית, היתה בו גם תרומה מורלית חשובה לצה"ל. באותה תקופה ספג הצבא הרוגים רבים במאבק מול חיזבאללה, חווה תאונות וכישלונות והתמודד בחזית חדשה – תנועת ארבע אמהות – שהוקמה לאחר אסון המסוקים וחרתה על דגלה את יציאת כוחות צה"ל מלבנון.

סיירת גולני קיבלה לאחר מבצע טרף קל ציון לשבח יחידתי מאלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין. גם מפקד הסיירת, רביב ניר, קיבל צל"ש אלוף. הצל"שים הוענקו לא רק בזכות העובדה שהלוחמים ביצעו את משימתם וחזרו ללא נפגעים, אלא בעיקר כי פותחו בסיירת באותה תקופה תפיסה חדשה ויכולת חדשה להנחת מטענים בצורה סמויה, חדשנית ונועזת.